

מסורת הש"ס

(א) [לעיל נו: ב] (ב) [לקמן סא: א] (ג) רש"ל וס"א, (ד) ז"ל מן האירוסין בין מן הנשואין אף וכו' וכו"א בילקוט, (ה) כתובות לו: א, (ו) [לקמן ס: א].

תורה אור השלם

1. וְהָיָה אִשָּׁה בְּתוּלָהָ:
 2. יוֹקֵיבָה כֵּן:
 3. אֶלְמָגָה וְגִישָׁה
 וְחֻלְלָה וְהָיָה אֵת אֵלֶּה לֹא
 יִקָּח יֵם בְּתוּלָה:
 4. יִקָּח יֵם אִשָּׁה:
 5. יוֹקֵיבָה כֵּן יֵד
 6. יוֹאִמֵר יִהְיֶה לְתִמָּר
 7. כְּלוּלָה שְׂבִי אֶלְמָגָה
 8. אֲבִיקָה עַד יִשָּׁלַח עָלָה
 9. בְּ אֶמֶר כֵּן יִתָּן לָהּ הוּא
 10. כְּאִשָּׁה וְתִקָּח תִּמָּר וְתִשָּׁב
 11. בֵּית אֲבִיהָ:
 12. בְּרִישַׁת לֹחַ יֵא
 13. וְתִתֵּן הָאִשָּׁה הַשֹּׁכֵב
 14. עִנְיָה לְאִבִּי
 15. מִשְׁפָּחָם יִקָּח וְלוֹ תִּשָּׁב
 16. לְאִשָּׁה תַּחַת אִשָּׁר עָלָה
 17. וְיִכַּל שְׁלֹחָה כֵּן
 18. מִיָּד:
 19. בְּרִישַׁם כֵּן כֵּל

הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה הא
לא אישתי וכו' דביאה
אירוסין. נ"ב צפ"ק
דקידושין קא מיבעיא ליה
וע"ש דף י ע"א:

מוסף רש"י

תתארמלו או תגדרשו,
 מן הכססם כלל,
 מן הגשוראן פסולת.
 שזימם חללה נביאמו
 (דעבר י"ז.) מן האירוסין
 בשורט. דלפלו ר"מ
 פסל מן האירוסין
 מן חייקין, דשמתנת
 נזילא פסולא לזל מיל
 פרט לבוגר. (שם.)
 מן ארמיין מקלע (שם.)
 לכל התסול (חובובו) (שם.)
 בחורא אפילו מקצת
 הירוסים משמחו. וי
 בחורא אלא חתול
 יקח. (שם.) בחוריה
 מן חסול (שם.)
 הקפיד כחבוט לזל נזיל
 שלח דררס ויזא נגרה
 פורה לזל נדון (שם.)
 דשחיזל כל בחוריה
 קיימין. לענין עיניה שלח
 נענלה פילו שלח דררס
 (ח"ט.)

תום' חד מקמאי

אָכר רב יהודה אמר
רב נבעלע שאר לכרוב
פסולו בחכמה פ' ל"ג
מחב רבה ולו תהיה
לאשה באשה האריאל לו
פסול לאלמנה ל"ג ודרשה
וחלוצה לכהן הדיוט שאר
אימאנ דברכא מאי אריא
אמנא חסדא תפוס לו
ד"ה ל בעולה. פירוש א
למאן קימאן אגוסת עממא
ומפתח עממא לו (נצח)
[ינשא אלא] לאו בשלא
דברכא ומשום אלמנה
אין משום בעולה אלא
הא מני ר"מ היא ורב
אמרינא ר"א ושמינן מהא
דמיא ליה כררה פי
לה קנס. ואקשינא לו
ר"מ מאי אריא משום
בעולה. וקשה לו ומאי

הבא על יבמתו פרק ששי יבמות

נפ.

עין משפט
נר מצוה

נה א מ״י פ״ז מהל' אקוררי ביאה הל' יב סמג לאזין קכה ועשין כו: **נז** ב מ״י שם הל' ח: **נז** ג מ״י שם הלכה א: **נח** ד מ״י שם הל' יא: **נח** ה מ״י שם הל' יג: **ס** ו מ״י שם הל' יח טוש״ע אה״ע סימן ו סעיף א:

סב ז מ"י שם הלכה יד:
סב ח מ"י פ"א מהל'
נערה בתולה הל' ה
סמג לאוין פד טוש"ע
אה"ע ס' קעו סעיף ד:

[illegible]

(א) נראה ד"ל ועוד דלקמן
פסק רב הלכה כרשב"י גבי
הולד חלל כו'. (ב) לפנינו
בגמ' לא אמרינן שום חילוק
בין מפותה לאנוסה אליבא
ד"ה"א ו"ע. (ג) נראה ד"ל
גרסינן כפ' עשרה יוחסין דף
ע"ע"ב.

מזהו בחר נישואין אולינן. ממון פירוש הקונטרס משמע דשמואל ידע דמיבעיא ליה אם מותר לכונסה משגברה או לא אע"ג דמתניתין לא איירי באיסור קידוש מ"מ שמואל הוה מדמי איסור קידוש לאיסור חללה וקשה לר"י דמעיקרא פשט ליה שמואל דבחר נישואין אולינן ובחר הכי פשט ליה דבחר אירוסין אולינן וזלזול דלא הוה ליה למימר דלאויהי עולה לא קמיבעיא לי כיון דליהו נמי ידע דלא קמיבעיא ליה אלא לענין קידוש אלא שהיה מדמה זה לזה והכי הוה ליה למימר שאני איסור קידוש מאיסור חללה ונראה לר"י דשמואל היה סבר דמיבעיא ליה אי חשיב ליה לר"מ משתמרת לביאה פסולה כיון הקידושין היו דבחר או לא והיה יכול להשיבו דזו ביאה כשרה היא דמותר לכנס כדקאמר בסמוך אלא לפי דבריו שסבור דאיסור לכנס משיב לו תנינא דמנן הנישואין פסולות וכיון דעיקר חללות מן הנישואין סברא הוה דבחר נישואין אולינן אפי' הוה הקידושין דבחר: **הא לא אישתני גופה**. קודם נישואין אחר שנתמנה להיות כ"ג וס"ה אם אירס בזוגות א קטנה ובגרה ואח"כ נתמנה להיות כ"ג דדוקא נתמנה ואח"כ בגרה הוה דלא יכנס דנשתנה הגוף אחר שנמתנה וז"ע אם אחר שנמתנה נעשית מוכת עץ או בעולה אי הוה נשתנה הגוף ולא יכנס או לא וקטא משמע צ"ע לקדושין (דף ט.) דלא חשיבא בעולה אפי' קדושין גופה דקדושין אי תחלת ביאה קונה יכול כ"ג לקדש בביאה ואי חשבו כאישתני גופה היאך יכנס והלא בעולה היא בשעת נישואין אם תאמר דביאה אירוסין (ט) עושה ומיהו צ"ע אלו נעדרות (כתובות לה: וספ.) חשיב בעולה אולינן הגוף גבי הא דפסיק דלדבנה בתולה צמיחה לגיוריה שוה שהיה אי קורא בה נערה אחר לא אורסה ומשני הא אישתני גופה הא לא אישתני גופה והא דאמר ר' צפ' נערה בכתובות (דף מה. וספ.) ודלמא כי חזית רחמנא היאך דלא אישתני גופה שלא בגרה התם שהיתה כבר בעולה מן הבועל לא חשיב שינוי הגוף בצעילות בעל ובעילת בעל אע"ג דהוה שינוי הגוף התם לא איירי אלא בנשמתה אחר אחר העצירה. [וע"ע חס' כתובות מה. ד"ה דלמא:] **דומיא** דגרופה. וא"ת דלדבנה

לדווקא מן הנשואין ו"ל לדחומרא מקשינן ועוד חרי' דגרופה הויא
 אף מן האירוסין כמו גרופה דכחן הדיוט ואע"ג דבהשלת (גיטין מא. וסס)
 חל לן מגוריה שור. [וע"ע חס' וזכיס מת. ד"ה דכ"ע:] **פ"ט** **לבוברת**
צבת בתו"ב. לא מני למימר לרבי מאיר בתולה שלימה משמע בין
 יי צוברת ולא משמע ליה למדרש מציינת חלה לעיני שלא דררבה
 עינין ליה לר"מ בפרק אלמנה ניוזנת (כתובות לו. וסס) דלמר מקצת
 חלה דררבה דמבטלה איכא למעוטי שלא דררבה דהא צקנס של
 קידושין (דף ק. ה) מודה רבי לעיני קנס דכולהו משלמי וכן
 דבר ומיהו קשה לר"י לנחל דלמר בתולה שלימה משמע אמיא
 שלימה וכן גבי נערה המאורסה ומיהו בתולה דגבי קנס איכא
מא בדררבה תיפוק ל"ה דהויא בעורא. משמע דאסירה ליה
 איכא צינייהו בעולה לכהן גדול היינו בעולה מאותה בעילה עצמה
 ונחלה לאחר שלא דררבה ועוד דל"כ הוה ליה למיפך הימחא לר"א
אלא לאו ש"א בדררבה. משמע דמשלם קנס אציאה שלא
 ס דכולהו משלמין הקשה ריב"א מכאן על פירוש רש"י צ"ל בן
 כריתות דניתן להזיל בנפשו ופריך ואלו נערות שיש להם קנס
 חבל

ממנו. לכונסה משבגרה או לא: צפר. קיסה דאירוסין אזלין ושרי
לילה או בטר נישואין אזלין וכיון דבגרה אסרה ליה: מן האירוסין
אלמנה בפסול כהונה בטר נישואין אזלין מדלג פסול אלמנה
שנתארסה כ"ג ומת: יבום. אלמנה בטר אירוסין אזלין: שאני הכס

מהו בתר נישואין אולנין א"ל תניתוה⁶ הנשואין פסולות מן הא לשוויה חללה כי קב דמשוויה חללה כי קב בבבוליה יקח מאי קב קיחה דנישואין בעי תניתוה⁷ אירוסין את ה כהן גדול יכנוס שאני הכא נמי כתיב אשה ראת⁸ ה היא אישתני גופה: **מתני'** כהן גדול אלמנה מן האירוסין וולא ישא את הבוגרת⁹ מכשירין בבוגרת¹⁰ גמ' תנו רבנן¹¹ אלמנ מן האירוסין בין אלמנה מהו דתימא לילף א מה להלן מן הנישואין קמ"ל ואימא הכי נמי גרושה יבין¹² מן הני אף אלמנה בין מן הא ולא ישא את הבוגרת בבבוליה יקח פרט בתוליה דברי ר' מאי מכשירין בבוגרת כמ מאיר סבר בתולה משמע בתוליה עד בבבוליה בכדרכה ורבי אלעזר ורבי שמעון שלימה משמע בתוליה עד שיהיו בכדרכה בין שלא כ אמר רב יבעלה שלא מתיב רבא¹³ ולו תהיה לו פרט לאלמנה לכך לכהן הדיוט היכי דמי איריא משום אלמנה דהויא לה בעולה א ומשום אלמנה אין

צעולה. ומניא לקמן [ע"ב] אנוסת עזמו ומפותת עזמו לא ישא:
הא
לא דכולי עלמא ג"ש עדיפא מהקישא שאני ההם דעיקר שטר
שבבדו בתרומיה. לאו דוקא כלו אלא כלומר נמנעטו קאת: **אפי'**
בדכדכרה צין שלא דכדכרה צמוליה להכשיר שלא דכדכרה צמוליה למנ
צמוליה צמקוס צמוליה ועוד דע"כ לר"מ צמוליה מקאת צמוליה ד
בספק כלל כסף ועוד דלא אפשר צמוליה שלימה משמע למעוטי
בערה כחצי צמוליה ואפילו הוי י"ש לה קנס דכאמר צפרק
לענין סקילה בנערה המאורסה לא פליג רבי אלא משום דכחצי
גבי קנס למעוטי בוגרת תיפוק ליה מדכחצי צמוליה דמש
למימר דלעטרין לכדדרשינן צפרק אלו נערות (כתובות נח: ושם): **א**
אע"פ שהיא צעולה עזמו והא דקאמר בריש אלו נערות (שם ז' ושם
שנאנסה בה וכן פירש ר"ח ולא כמו שדרכם שם צונטרס לפרש ש
דאמר נעלה שלא דכדכרה אלא לר"מ מאי איכא למימר
בדכדכרה וכן צ"ק קידושין פ"ה (שם) דקאמר מודה רבי לענין
סוסר מורה (פסדיו עג. ושם) גבי דרף חייבי לאוין ואמר ח